

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 49. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

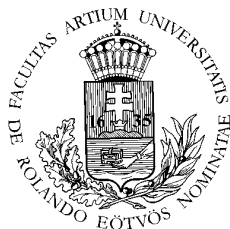
A maiores kategória tétele

(2013. április 13. 12–16^h)

Nagy Sándor és a kátrányba ragadt holló

Miután Nagy Sándor egész Föniciát leigázta, seregével Egyiptom meghódítására indult. Már csak egyetlen, még a perzsák kezén lévő, jól megerősített város állta útjukat. Az ostrom hajnalán Sándor áldozatot mutatott be az isteneknek, ekkor azonban különös előjel figyelmeztette a reá leselkedő veszedelemre...

Alexander orto sole, priusquam admoveret exercitum, opem deorum exposcens sacrum¹ patrio more faciebat. Forte praetervolans corvus glebam, quam unguibus ferebat, subito amisit; quae cum regis capiti incidisset, resoluta² defluxit, ipsa autem avis in proxima turre³ consedit. Illita⁴ erat turris bitumine ac sulphure, in quā alis⁵ haerentibus frustra se allevare conatus⁶ a circumstantibus capitur. Digna res visa est, ut de eā vates consuleret⁷; erat enim Alexander non intactae mentis a superstitione.⁸ Aristander, cui vatum maxima fides habebatur⁹, dixit urbis excidium augurio illo portendi¹⁰, sed periculum esse, ne rex vulnus acciperet. Itaque monuit, ne quid eo die inciperet.¹¹ Ille, quamquam unam urbem sibi obstare aegre ferebat¹², tamen paruit vati signumque exercitui ad recipiendum¹³ dedit.

¹ itt: „áldozat”

² a *resolvo* 3 igéből

³ Egy, a makedónok építette ostromtoronyról van szó.

⁴ az *illino* 3 igéből

⁵ *ala*, *-ae f.*

⁶ a *conor* 1 igéből, alanya a *corvus*

⁷ „hogy a jószokat kérdezze róla”, ti. Nagy Sándor

⁸ *erat ... non intactae mentis a superstitione*: szó szerint: „gondolkodása nem volt mentes a babonától”, vagyis eléggé babonás volt.

⁹ *cui maxima fides habebatur*: „akit a legszavahihetőbbnek tartottak”

¹⁰ a *portendo* 3 igéből

¹¹ ti. Nagy Sándor

¹² a *fero* ige jelentése itt: tűr, (el)visel

¹³ *recipio* 3 itt: „visszavonul”

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 49. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA**

Mintafordítás

Sándor napkeltekor, mielőtt a sereget megindította, az istenek segítségét kérve hazai szokás szerint áldozatot mutatott be. Történetesen egy arra elröpülő holló a karmai között szállított földgöngyöt hirtelen elengedte; ez, miután a király fejére esett, szétporladva lepergett róla, a madár maga pedig a legközelebbi ostromtoronyra telepedett. A torony kátránnyal és kénnel volt bekenve; mivel ebbe a szárnyai beleragadtak és hiába erőlködött, hogy fölemelkedjék, a körülötte állók megfogták. A dolog érdeemesnek látszott arra, hogy a jósokat megkérdezze róla, Sándor ugyanis meglehetősen babonás volt. Aristander, akit a jósok közül a legszavahihetőbbnek tartottak, kijelentette, hogy ez a jósjel a város pusztulását jövendöli, viszont fönnáll a veszély, hogy a király megsebesül. Ezért figyelmeztette, hogy ezen a napon semmibe se fogjon bele. Ő, noha nehezen viselte, hogy ez az egy város állja útját, mégis szót fogadott a jósnak, és a seregnek megadta a jelet a visszavonulásra.